

**UCHWAŁA NR XXIII/135/17
RADY GMINY SIDRA**

z dnia 28 grudnia 2017 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1875, poz. 2232), art. 4¹ ust. 1, 2, 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 487), art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 783, poz. 1458) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuję się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sidra.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2018 roku.

Przewodniczący Rady

Bogusława Czyżewska

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE SIDRA NA 2018 ROK

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i innych środków psychoaktywnych. Adresowany jest do wszystkich grup społecznych w jakikolwiek sposób związanych z problemem alkoholowym i narkotykowym, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem ich wystąpienia. Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w poniższym programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych oraz określają sposób wykonania obowiązków gminy wynikających z zapisu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

II. Podstawy prawne programu

- 1) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487);
- 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r., o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r., poz. 783, poz. 1458);
- 3) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769, poz. 1985);
- 4) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
- 5) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego oraz wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 1817, poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 60, poz. 573, poz. 1909);
- 6) uchwała Nr 76 z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M.P. z 2014 r., poz. 445);
- 7) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492);
- 8) uchwała Nr XXV/116/08 Rady Gminy Sidra z dnia 21 listopada 2008 r. w sprawie uchwalenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sidra na lata 2009-2018;
- 9) uchwały Nr X/54/16 Rady Gminy Sidra z dnia 16 marca 2016 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020.

III. Diagnoza stanu problemów alkoholowych i narkomanii na terenie gminy Sidra

Diagnoza problemów alkoholowych i narkomanii w Gminie Sidra została oparta na badaniu źródeł zastanych (dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej) oraz analizie wyników badań ankietowych skonstruowanych specjalnie do tego celu. Ankiety anonimowe do wypełnienia zostały przekazane szkołom na terenie gminy oraz mieszkańcom społeczności lokalnej.

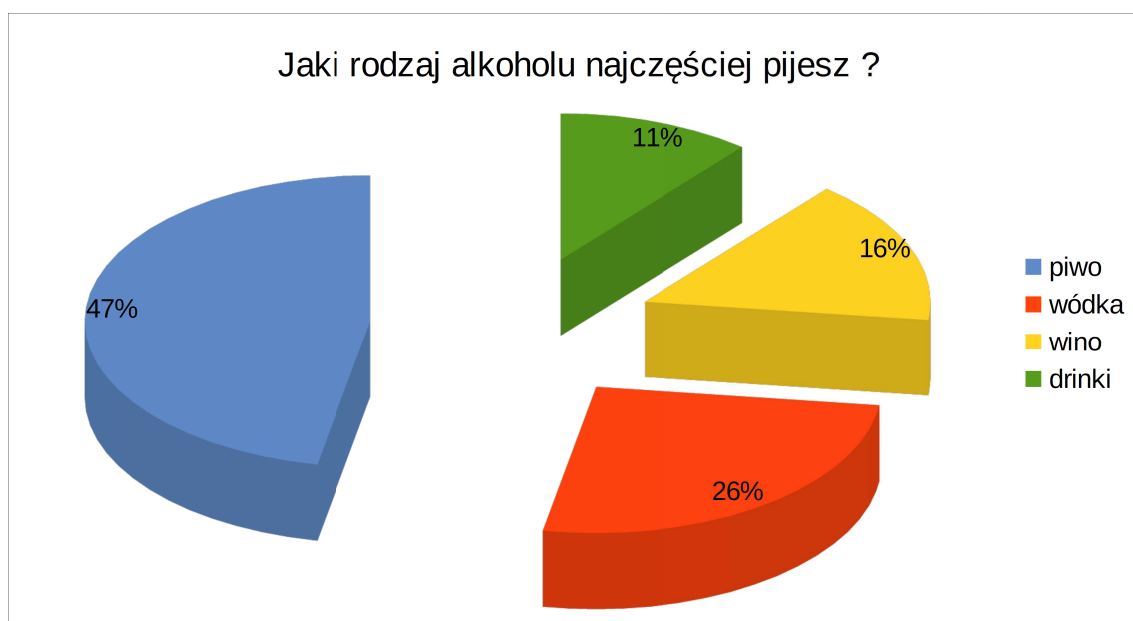
1. Zjawisko występowania problemów alkoholowych i narkomanii w środowisku młodzieży

W celu uzyskania informacji o problemie alkoholowym i narkomani w środowisku młodzieży szkolnej zostały rozesłane ankiety do Gimnazjów znajdujących się w Sidrze oraz do Szkół Podstawowych w Sidrze, Jacowlanach i Majewie. Badaniem zostały objęte klasy druga i trzecia Gimnazjum w Sidrze oraz klasy VII Szkół Podstawowych w Sidrze, Jacowlanach i Majewie. W badaniu wzięło udział 78 uczniów, w tym 42 chłopców i 36 dziewczyn. Przeprowadzone badania pozwoliły dokonać diagnozy w w/w zakresie oraz uzyskać informacje o dalszych przedsięwzięciach.

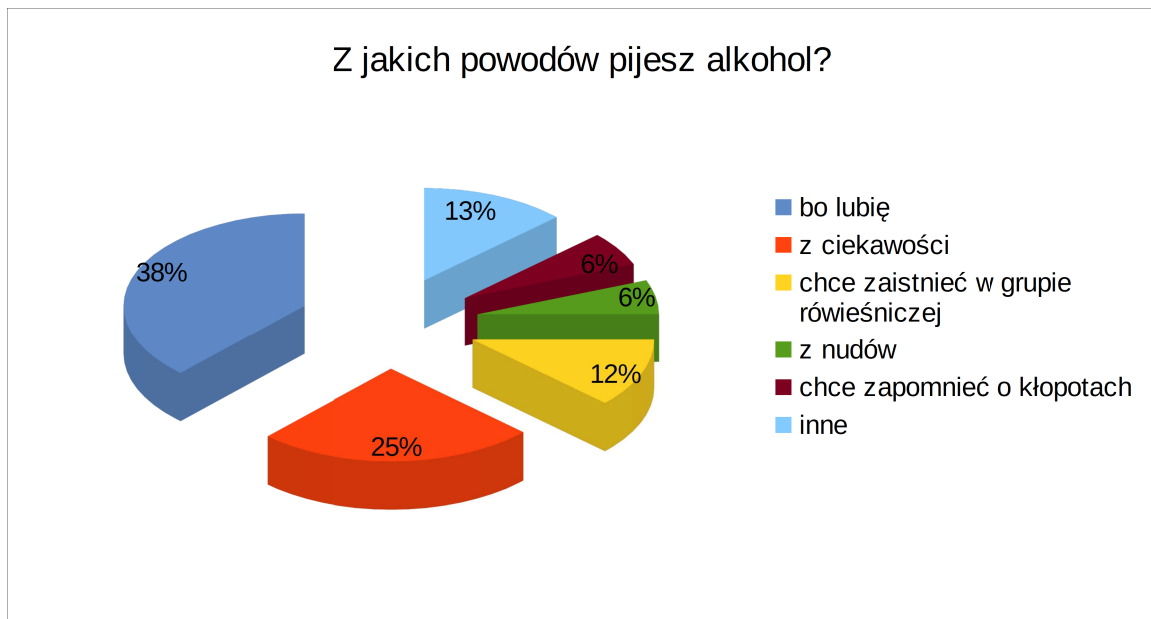
Poniższe wykresy ukazują kwestię spożywania alkoholu i zażywania środków odurzających przez młodzież gimnazjum i szkół podstawowych, jego wpływ na nastolatki oraz potrzeby w zakresie profilaktyki.

Zdecydowana większość (76 %) nastolatków nie sięgała jeszcze po napoje alkoholowe, natomiast 14 % wśród badanych wypiła kilka razy alkohol, 6 % badanych piła rzadko, tylko w wyjątkowych sytuacjach, wśród pijących zawsze kiedy mają okazję znalazło się 4 % nastolatków.

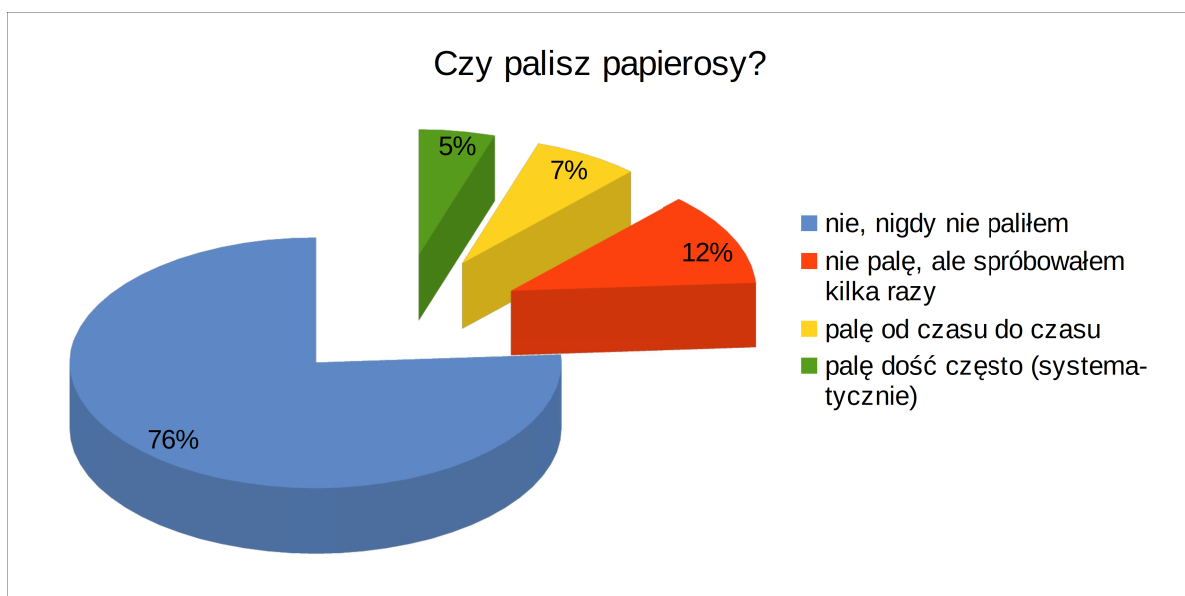

Wskazując rodzaj alkoholu najczęściej spożywanego ankietowani podali piwo (47 %), wódka (26%), następnie wino (16%) oraz drinki (11%).

Na pytanie odnośnie z jakich powodów pijesz alkohol. Najczęściej podawanych powodem sięgania przez ankietowanych po alkohol była odpowiedź bo lubię na drugim miejscu z ciekawości kolejne to chce zaistnieć w grupie rówieśniczej oraz z nudów i chce zapomnieć o kłopotach młodzież zaznaczała też odpowiedź inne lecz nie zostały wymienione te powody. Według respondentów najczęściej pili alkohol we własnym domu na drugim miejscu znalazło się podwórko, park, las oraz na kolejnych miejscach w domu kolegów koleżanek, na dyskotekach, koncertach oraz na terenie szkoły. Na pytanie odnośnie pochodzenia spożywanego alkoholu przez młodzież ankietowani odpowiedzieli, że częściej mnie koledzy (koleżanki), kupuję w sklepie (kawiarni) oraz częściej mnie rodzice, wynoszę z domu. Odnośnie pytania czy twoi rodzice wiedzą, że piłeś alkohol najwięcej odpowiedzi było, że nie wiedzą o tym, 11 % odpowiedzi tak, ale nie akceptują tego i odpowiedzi 17 % tak wiedzą i zaakceptowali to.

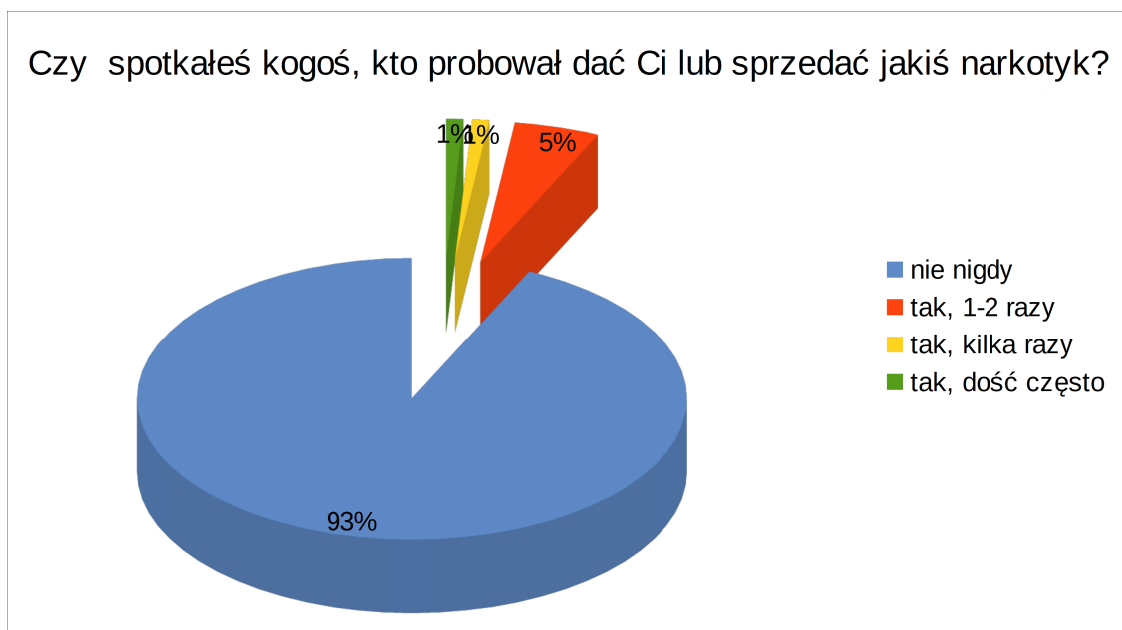
Natomiast jeśli chodzi o palenie papierosów co obrazuje poniższy wykres wśród badanych 76 % nigdy nie paliła, 12 % nastolatków nie pali, ale spróbowała kilka razy, pali od czasu do czasu 7 % a 5 % badanych palą dość często (systematycznie).

Na zadane pytanie w ankiecie -Czy Twoi rodzice wiedzą, że palisz papierosa?. Anketowani udzielili następujących odpowiedzi: nie wiedzą o tym (79%), tak i zaakceptowali to (14%), tak ale nie akceptują tego (7%).

Większości respondentów (95%) nie zdarzyło się zażyć narkotyków, tylko 5% młodzieży zażyło środek odurzający z ciekawości. Miejscem wskazanym przez anketowanych w którym zażyli narkotyki było: podwórko, park, we własnym domu podczas wycieczki szkolnej. Na pytanie odnośnie dostępności narkotyków anketowani odpowiedzieli, że trudno powiedzieć (nie orientuję się (74%), trudno dostępne (22%), łatwo dostępne (4%).

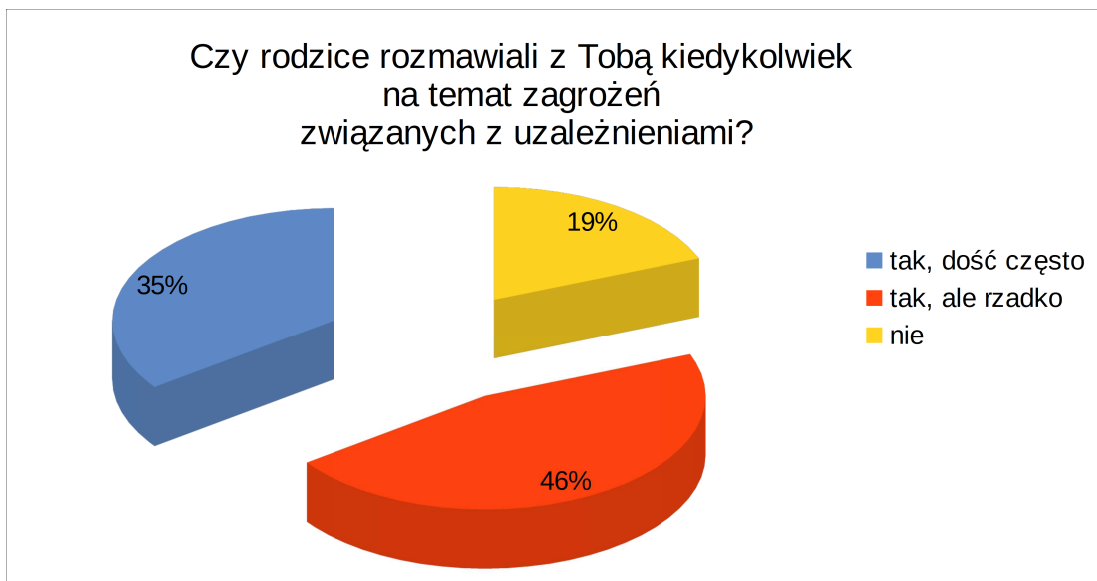

Anketowani (93%) nie spotkali nikogo kto proponował by im sprzedaż lub danie narkotyków, natomiast 5% badanej młodzieży odpowiedziało że, tak miała styczność z taką osobą 1-2 razy, 1% anketowanych z tym zjawiskiem spotkała się kilka razy oraz spotykają się dość często (1%).

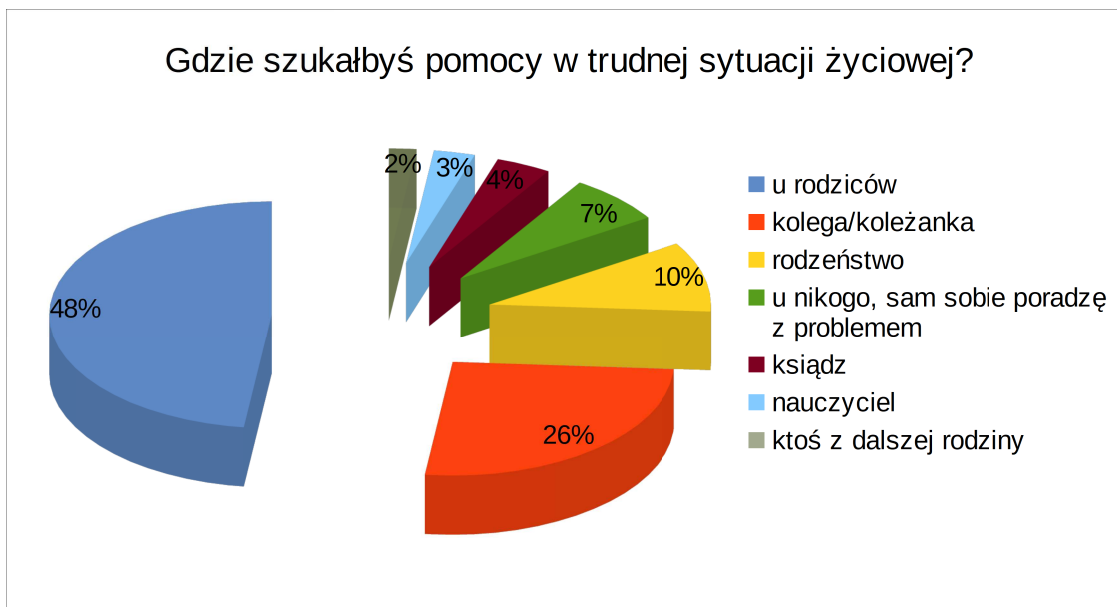
Na pytanie kto ci zaproponował narkotyki. Badani odpowiedzieli, że narkotyki były proponowane przez kolegę, znajomego, nikt nie proponował, sam chciałem spróbować i sam zdobyłem narkotyki.

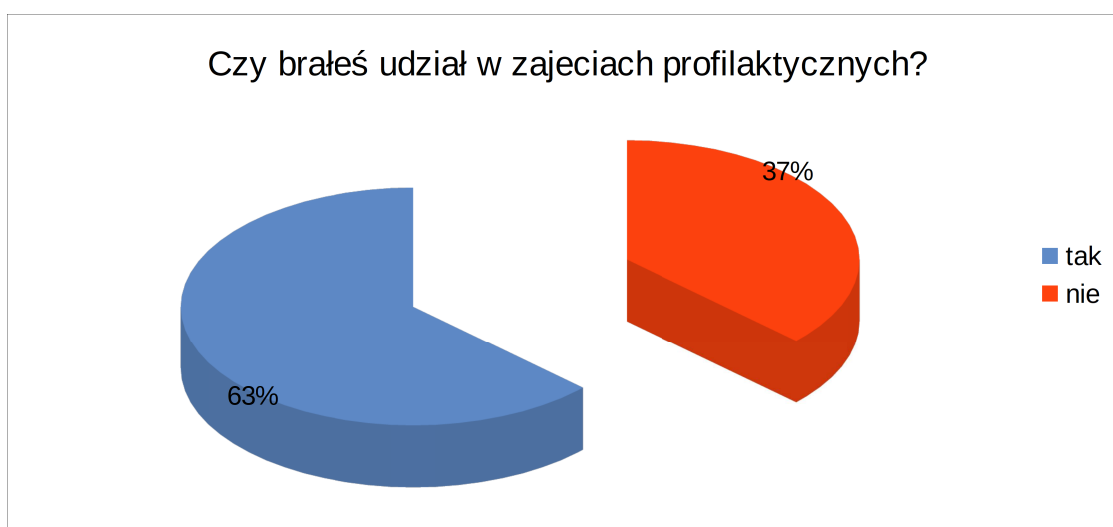
Większość respondentów (83%) nie zna osób ze swego otoczenia, które miały lub mają kontakt z narkotykami, natomiast 17% badanych miało kontakt z takimi osobami.

Rodzice ankietowanych rozmawiali z nimi na temat zagrożeń związanych z uzależnieniem dość często (35%), tak ale rzadko (46%), rodzice nie rozmawiali na ten temat z nimi (19%).

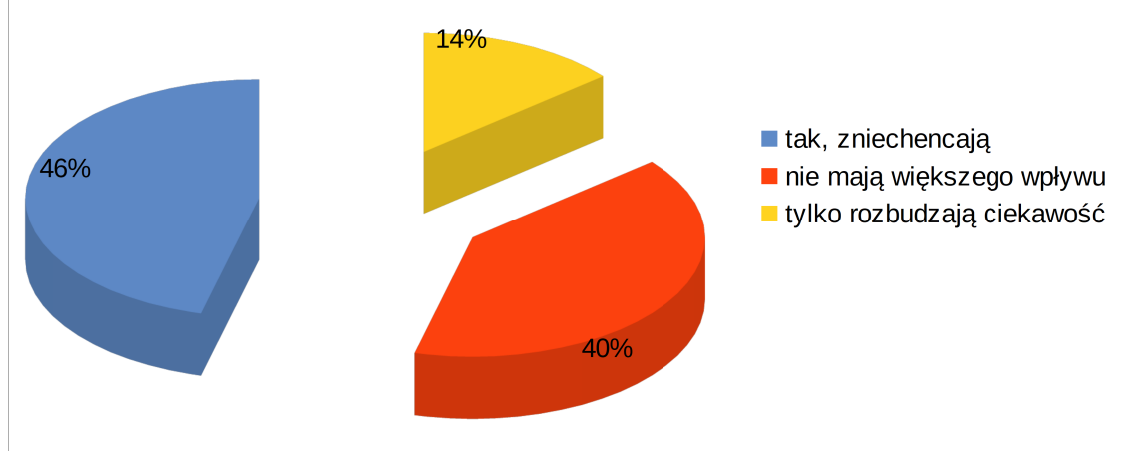

Najwięcej (48%) badanej młodzieży szukałoby pomocy u rodziców, w następnej kolejności (26%) wybrało kolega/koleżanka, potem 10% poszukiwałoby pomocy u rodzeństwa, 7% u nikogo by nie szukało by pomocy, gdyż sami poradzą sobie z problemem. 4 % wskazało księdza, 3 % respondentów wskazało nauczyciela, zaś 2% ankietowanych wymieniło, że szukałoby pomocy w trudnej sytuacji życiowej u kogoś z dalszej rodziny.

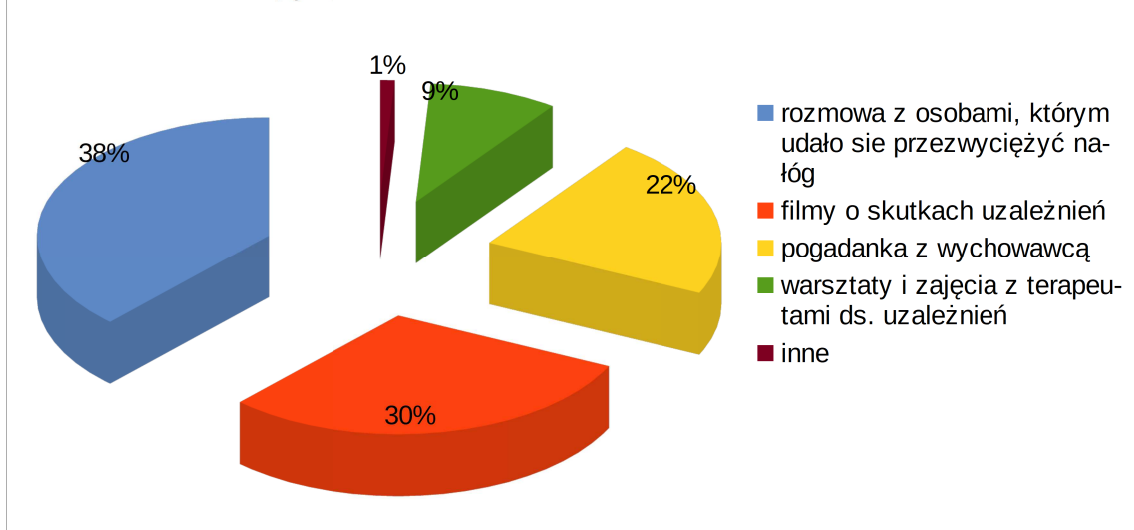
Większość nastolatków (63%) brała udział w zajęciach profilaktycznych, a 37 % nie uczestniczyło w żadnych formach profilaktyki.

Czy uważasz, że zajęcia profilaktyczne zniechęcają do picia alkoholu i zażywania narkotyków?

Badani w 46% przyznali, że zajęcia profilaktyczne zniechęcają do picia alkoholu i zażywania narkotyków, 40% badanych przyznało, że zajęcia profilaktyczne nie mają na nich większego wpływu, a 14 % młodzieży oświadczyła, że tylko rozbudzają ich ciekawość.

Jaka forma zajęć profilaktycznych przemawia do Ciebie najbardziej?

Oceniając najbardziej skuteczną formę zajęć profilaktycznych ankietowani (38%) na pierwszym miejscu wskazali rozmowy z osobami, którym udało się przezwyciężyć nałóg, 30% wybrało filmy o skutkach uzależnień, 22 % wskazało na pogadankę z wychowawcą, zaś 9 % nastolatków wybrało warsztaty i zajęcia z terapeutami ds. uzależnień, a 1% wymieniło inne odpowiedzi nie wymieniając jakie formy zajęć profilaktycznych przemawiają do nich najbardziej.

Z przeprowadzonych badań wynika, że część ankietowanej młodzieży spożywała alkohol w swoim życiu. Najczęściej badani spożywali alkohol we własnym domu, w domu kolegów (koleżanek) głównie spożywanym alkoholem było piwo. Największy procent młodych ludzi spożywa alkohol, ponieważ go lubi. Natomiast w kwestii narkotyków wynika, że zdecydowana większość badanych nie próbowała nigdy zażywać narkotyków. W przypadku znalezienia się w trudnej sytuacji życiowej młodzi respondenci szukaliby pomocy u rodziców i kolegów/koleżanek. Nastolatki brały udział w zajęciach profilaktycznych, ale duża część ankietowanych przyznała, że nie mają one na nich

większego wpływu. Wskazali, że najskuteczniejszą formą zajęć profilaktycznych byłyby rozmowy z osobami, którym udało się przezwyciężyć nałóg oraz filmy o skutkach uzależnień.

2. Zjawisko występowania problemów alkoholowych i narkomanii w Gminie Sidra w ocenie środowiska lokalnego

Źródłem informacji dotyczących skali problemów alkoholowych i narkomanii na terenie gminy Sidra była ankieta przeprowadzona wśród mieszkańców naszej gminy. Analiza powyższych zjawisk w środowisku lokalnym jest częścią diagnozy, która ma na celu określenie skali problemu i wskazanie ewentualnych kierunków jego rozwiązania.

Z danych uzyskanych podczas badań ankietowych wynika, że uzależnienie od alkoholu to jeden z najczęściej zauważanych problemów w naszej gminie.

Tabela. Hierarchia problemów społecznych w gminie w ocenie ankietowanych.

Problem	udział % respondentów
Uzależnienie od alkoholu	36 %
Bezrobocie	29 %
Wyjazdy zagraniczne	16 %
Przemoc w rodzinie	11 %
Ubóstwo	8 %

Ponadto z sondażu wynika, że najczęściej zauważanymi problemami przez ankietowanych (46%) wśród dzieci i młodzieży na terenie gminy jest zaniedbanie ze strony rodziny. Na pytanie odnośnie występowania zjawiska przemocy domowej na terenie miejsca zamieszkania 35 % ankietowanych stwierdziła, że słyszała o takich osobach/rodzinach, zaś 24 % badanych stwierdziła, że zna 1 lub 2 takie osoby/ rodziny. Według ankietowanych (44%) przyczynę stosowania przemocy domowej jest alkohol.

Odnosnie pytania czy na terenie miejsca zamieszkania osoby biorącej udział w badaniu są osoby/rodziny zmagające się z uzależnieniem alkoholowym lub narkomanią połowa badanych stwierdziła, że zna takie osoby/rodziny.

Ponadto z sondażu wynika, że 49% ankietowanych często widuje osoby spożywające alkohol w miejscach publicznych, a 74 % badanych wskazuje, że osoby pijące w miejscowości ich zamieszkania nie stanowią szczególnego zagrożenia dla bezpieczeństwa. Znaczna część respondentów (72%) nie słyszała o sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim, zaś przeszło połowa (64%) stwierdziła, że młodzież ma utrudniony dostęp do alkoholu.

Na pytanie o znajomość osób uzależnionych od narkotyków 88% badanych stwierdziła, że nie zna takich osób, zaś 12 % badanych stwierdziło, że zna takie osoby. Wśród przeszkód, które utrudniają skuteczne przeciwdziałanie uzależnieniom na terenie Gminy Sidra 78% badanych uważa, że osoby uzależnione nie widzą problemu w picciu alkoholu/zażywaniu narkotyków (nie

chęć się przyznać, że są uzależnione), a 22 % respondentów stwierdziła, że jest zbyt duża tolerancja społeczeństwa wobec spożywania alkoholu i zażywania narkotyków.

Jako instytucję, w którym osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków mogą uzyskać pomoc 42 % respondentów wymieniło Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ankietowani wymienili również inne placówki, takie jak Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sidrze (34%) oraz grupa AA (24%).

3. Dostępność alkoholu w Gminie Sidra

Na dzień 31.12.2016 r. w gminie było 10 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 2 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. Liczba mieszkańców na dzień 31.12.2016 r. wynosiła 3622 osoby w tym osoby dorosłe 3035. Jak wynika na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych posiadający zezwolenie w gminie Sidra przypada około 250 dorosłych mieszkańców.

4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sidrze

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w Gminie Sidra powołano Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w skład której wchodzi 5 osób, są to: nauczyciele, przedstawiciele policji i pomocy społecznej. Wszystkie osoby są przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Do zadań komisji należy w szczególności:

- wydawanie opinii w formie postanowienia dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy,
- dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia uzależnienia,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

W 2016 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec 1 osoby podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec niej obowiązku poddania się leczeniu uzależnienia od alkoholu. Członkowie Komisji w 2016 roku przeprowadzili z 11 osobami rozmowy interwencyjno-motywacyjne w związku z nadużywaniem alkoholu oraz zostały przeprowadzone rozmowy interwencyjne z 4 osobami nadużywającymi alkohol w związku ze stosowaniem przez nie przemocy. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach grup roboczych udzieli pomocy 11 rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Ponadto rozwiązywaniem problemów alkoholowych i profilaktyką w gminie zajmują się pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sidrze oraz policjanci z Komisariatu Policji w Dąbrowie Białostockiej. Według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z pomocy materialnej z powodu problemu alkoholowego w 2016 roku korzystała 1 osoba oraz 15 rodzinom udzielono pomocy z powodu przemocy w rodzinie. Pomoc pieniężna oraz w naturze udzielana była w szczególności dla rodzin posiadających dzieci na utrzymaniu. W ramach pracy socjalnej pracownicy ośrodka motywują osoby uzależnione i pijące szkodliwie do podjęcia leczenia, kontaktu ze

specjalistami. W 2016 roku funkcjonariusze Komisariatu Policji w Dąbrowie Białostockiej doprowadzili w celu wytrzeźwienia do pomieszczeń dla osób zatrzymanych 4 osoby dorosłe z terenu gminy Sidra. Policja informowała Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o powtarzających się przypadkach kierowania pojazdami przez nietrzeźwych kierowców.

5. Wnioski

Powyższe dane pozwalają postawić diagnozę, że aktualnie występujące problemy alkoholowe i towarzyszące im negatywne zjawiska wymagają dalszych intensywnych, skoordynowanych i spójnych przedsięwzięć instytucji oraz społeczności lokalnej, zmierzających do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych i innych zjawisk patologicznych oraz prowadzenia różnych form działań interwencyjnych i profilaktycznych, skierowanych do osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży, w celu zminimalizowania występowania problemów alkoholowych w ich dorosłym życiu. Z obserwacji pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, członków Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych specjalistów wynika, że w rodzinach, w których występuje nadużywanie alkoholu często pojawia się również przemoc w rodzinie oraz zaniedbywanie dzieci związane z niewydolnością opiekuńczo-wychowawczą ich rodziców. Stąd działania programu winny być w szczególności skierowane na pomoc w podjęciu leczenia, profilaktykę uzależnień oraz wsparcie dzieci, w szczególności z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

IV. Adresaci programu

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy gminy Sidra w szczególności następujące grupy osób:

1. Osoby uzależnione od narkotyków i alkoholu oraz osoby pijące szkodliwie.
2. Dzieci i młodzież szkolna (w tym dzieci ze środowiska zagrożonego uzależnieniem).
3. Rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym i narkomanią.
4. Rodziny w których występuje przemoc w rodzinie oraz niewydolność opiekuńczo-wychowawcza.

V. Cele i zadania programu

Cel główny programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z występujących na terenie gminy uzależnień oraz przemocy w rodzinie. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami oraz kreowanie i propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia.

Cele szczegółowe programu:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków:
  - a) udzielenie wsparcia edukacyjnego, emocjonalnego, prawnego, psychologicznego dla osób z problemem alkoholowym i narkomanią,
  - b) motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego.
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanią, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:
  - a) udzielanie wsparcia dla członków rodzin, w których występują problem alkoholowy i narkomanią,
  - b) udzielenie wsparcia psychologicznego dzieciom z rodzin, gdzie występuje problem z alkoholem i narkotykami,

c) udzielenie pomocy prawnej zmierzającej do ochrony przed następstwami nadużywania alkoholu i narkotyków przez osoby najbliższe.

3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych:

a) edukacja publiczna społeczności lokalnej – działania informacyjne o miejscach i instytucjach zajmujących się niesieniem pomocy osobom w kryzysie,

b) edukacja dzieci i młodzieży poprzez organizowanie i prowadzenie na terenie szkół różnych form zajęć profilaktycznych,

c) edukacja rodziców poprzez organizowanie spotkań edukacyjnych dla rodziców,

d) edukacja grup zawodowych poprzez organizowanie szkoleń dla osób zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii, przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, pedagogów, sprzedawców napojów alkoholowych.

4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii:

a) dofinansowanie i wsparcie organizacyjne działalności instytucji i stowarzyszeń mającej charakter związany z zapobieganiem powstawaniu problemów alkoholowych i narkomanii, promowaniem pozytywnych zachowań, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego:

a) kontrola sprzedaży alkoholu poprzez działania kontrolne punktów sprzedaży napojów alkoholowych;

b) występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach orzekanych w związku z naruszeniem art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej:

a) wspieranie osób pozostających bez zatrudnienia na rynku pracy poprzez kierowanie osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych;

b) wspieranie działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób pozostających bez zatrudnienia poprzez aktywizację zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,

c) wspieranie działań aktywizacji społecznej i integracyjnych dla osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem poprzez świadczenie pracy socjalnej i zawarcie kontraktu socjalnego.

VI. Zakres zadań, finansowanie i realizator programu

Zakres zadań

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 stanowi kontynuację oraz uzupełnienie wcześniej prowadzonych w gminie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Program uzupełniono o zdobyte w trakcie realizacji poprzednich programów doświadczenia oraz wnioski wynikające z diagnozy lokalnych problemów. Wskazują one jednoznacznie na konieczność łączenia oddziaływań w zakresie profilaktyki alkoholowej z działaniami zapobiegającymi innym uzależnieniom od środków psychoaktywnych.

W roku 2018 r. w szczególności będą realizowane i finansowane takie działania programu jak:

- 1) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży, prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów,
- 2) podejmowanie działań o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym dla rodziców,
- 3) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- 4) udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,

Mając na celu wykonanie powyższych zadań w 2018 roku planuje się podjąć następujące działania:

- 1) dofinansowanie wyjazdu na kolonie, obozy i wycieczki z program zajęć profilaktycznych /socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych patologią,
- 2) wdrażać i sfinansować profesjonalne programy profilaktyczne w szkołach, mające na celu uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu,
- 3) wspierać programy i przedsięwzięcia profilaktyczne mające na celu przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii, w tym opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych np. gazetki, imprezy okolicznościowe,
- 4) organizować czas wolny dla dzieci i młodzieży poprzez wspieranie działalności klubów sportowych oraz dofinansowywać pozalekcyjne zajęcia sportowe, promujące zdrowy styl życia (trening umiejętności życiowych, np. wygrywania i przegrywania, radzenia sobie z emocjami),
- 5) organizacja zajęć (spotkań) grupowych informacyjno-edukacyjnych dla rodziców w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu i zażywania narkotyków przez dzieci i młodzież,
- 6) wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży,
- 7) organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych z odniesieniem profilaktycznym,
- 8) prowadzić rozmowy z osobami nadużywającymi alkohol,
- 9) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii,
- 10) podejmowanie czynności zmierzających do wydania przez sąd postanowienia o obowiązku podania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych i wyrządzających swym pićm poważne szkody społeczne i nie chcące podać się leczeniu (wynagrodzenia dla biegłych sądowych, wynagrodzenia specjalistów: psychiatry i psychologa za przeprowadzenie badań i wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu);
- 11) podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - rozmowy, negocjacje rodzinne, realizacja programów profilaktycznych o tej tematyce dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjum,
- 12) zakup i upowszechnienie materiałów informacyjno-edukacyjnych o tematyce uzależnień oraz dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy w tym obowiązujących procedur interwencyjno-pomocowych,
- 13) przestrzegać zasad obowiązujących przy wydawaniu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określonych uchwałami Rady Gminy,
- 14) współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Policją w sprawie podejmowania działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działania kontrolne, mające na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
- 15) organizacja i dofinansowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych,
- 16) kierowanie osób realizujących zadania gminnego programu na szkolenia i dofinansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki,

17) działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – wynagrodzenia dla członków komisji za udział w jej pracach i posiedzeniach 120 zł brutto, za każde posiedzenie komisji.

Finansowanie Programu

Finansowanie realizacji zadań określonych w programie będzie dokonywane w ramach posiadanych środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określona jest w budżecie gminy na rok 2018 w dziale: 851 rozdział 85153, 85154 i wynosi 95.860 zł. Finansowanie zadań programu odbywać się będzie na zasadzie zawierania umów mających charakter zakupu usług od podmiotów prawnych lub osób fizycznych.

Realizator programu

Koordynatorem Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Sidra jest Pełnomocnik Wójta ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii stanowi część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sidra na lata 2009-2018 i będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sidrze, przy współpracy:

- 1) z dyrektorami szkół z terenu gminy,
- 2) z Przychodnią Zdrowia,
- 3) z Komisariatem Policji w Dąbrowie Białostockiej,
- 4) z Sądem Rejonowym.

VII. Monitoring Programu

Monitoring programu prowadzony będzie przez:

1. Wymianę informacji między instytucjami, organizacjami i podmiotami realizującymi zadania z zakresu uzależnień i przemocy w rodzinie na terenie gminy Sidra
2. Analizę danych na temat problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie w gminie.
3. Informacje z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego,
4. Przedłożenia Radzie Gminy sprawozdania z realizacji Programu za rok 2018 do końca drugiego kwartału 2019 r.